

**O'zbekiston Respublikasi
Sog'liqni saqlash vazirining
2025 yil "23" iyundagi
180-sonli buyrug'iga
ilova**

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI

TOSHKENT DAVLAT STOMATOLOGIYA INSTITUTI

**“PASTKI JAG' SINISHI”
NOZOLOGIYASI BO'YICHA MILLIY KLINIK STANDARTI**

TOSHKENT 2025

**“PASTKI JAG’ SINISHI” NOZOLOGIYASI BO‘YICHA MILLIY KLINIK
STANDARTI**

**PASTKI JAG' SINISHI NOSOLOGİYASI BO'YICHA
TIBBIY ARALASHUVLARNING MILLIY STANDARTI**

**MILLIY KLINIK STANDART NOZOLOGIYA NOMI (KOD), TASHHIS QO'YISH
VA DAVOLASHDA JALB ETILADIGAN MUTAXSIZLARNING NOMI**

HKT-10/11 bo'yicha kodlash:	Nozologik nomi:	Ambulator sharoitda tashhishlash va davolash uchun nozologiya bilan shug'ullanadigan mutaxassislar		Statsionar sharoitda tashhishlash va davolash uchun nozologiya bilan shug'ullanadigan mutaxassislar	
		Bosh nazoratchi mutaxassis	Qo'shimcha mutaxassislar jalb qilinadi	Bosh nazoratchi mutaxassis	Qo'shimcha mutaxassislar jalb qilinadi
S02.6	Pastki jag' sinishlari	Jarroh - tish shifokori Yuz-jag jarrohi	Terapevt - tish shifokori Nevropatolog	Yuz-jag jarrohi	Xamrox kasalligida tor doiradagi mutaxassislar jalb qilinadi.

PASTKI JAG' SINISHI NOZOLOGİYASI BO'YICHA BIRINCHI VA SHOSHILINCH TIBBIY YORDAM KO'RSATISH.

Tashhishlash choralari	Tibbiy xizmatlarning nomi	Tez yordam va shoshilinch tibbiy yordam darajasi va turi bo'yicha					Xizmatlar yoki cheklarning minimal soni	Davolashning davomiyligi
		Ambulator davolash			Statsionar yordam*			
		OP/ OSHP	KTMP	Qoraqalpog'iston Respublikasi, Toshkent, TDSI va Viloyat stomatologiya poliklinikalari	Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyat ko'p tarmoqli kattalar shifoxonasi; Yuz-jag jarrohi bo'limi	Toshkent davlat stomatologiya instituti klinikasi; Yuz-jag jarrohi bo'limi		
Asosiy mutaxassis bilan maslahatlashish (jarroh, Yuz-jag jarrohi).	1. Shikoyatlar va anamnez (kasalliklar va hayot anamnezini yig'ish)	+	+	+	+	+	Bir marta	Kasallik tufayli davolanish holatida kasallikdan xalos bo'lgunga qadar
	2. Ob'ektiv tekshirish	+	+	+	+	+	Bir marta	
	3. Jismoniy va klinik tekshiruv.	+	+	+	+	+	Bir marta	
Eslatma: -agar bemorda qo'shimcha yoki birga keladigan kasalliklar bo'lsa, ko'rsatmalarga muvofiq boshqa tegishli mutaxassislar tomonidan tekshirish mumkin;								
Mutaxassis (tish shifokori) bilan maslahatlashish (qo'shimcha)	Ko'rsatmalarga muvofiq xirurgik yoki terapevtik	-	+	+	+	+	Bir marta	

	sanatsiyaga muxtoj tishlarni davolash haqida							
Eslatma: (ko'rsatmalarga muvofiq)								
Asosiy laboratoriya sinovlari	1. Umumiy (klinik) qon tahlili		+	+	+	+	Bir marta	
	2. Qon ivish ko'rsatkichi		+	+	+	+	Bir marta	
Eslatma: Mutaxassisning tavsiyasiga binoan yoki davolanish vaqtida ko'rsatilsa, laboratoriya tekshiruvlari takrorlanishi mumkin.								
Qo'shimchalaboratoriya sinovlari Ko'rsatmalarga muvofiq	1. Shakar miqdorini aniqlash		+	+	+	+	Bir marta	
	2. Gepatit "C" va "B"		+	+	+	+	Bir marta	
	3. OITS va RW uchun test		+	+	+	+	Bir marta	
Eslatma: (ko'rsatmalarga muvofiq)								
Asosiy instrumental tadqiqotlar	1. Siniq chizig'idagi tishni rentgenologik tekshiruvi		+	+	+	+	Bir marta	
Eslatma: Mutaxassisning tavsiyasiga binoan yoki davolanish vaqtida ko'rsatilsa, instrumental tadqiqotlar takrorlanishi mumkin.								
Qo'shimchainstrumental tadqiqotlar	1. Siniq bo'laklari atrofidagi yumshoq to'qimalarni UTT			+	+	+	Bir marta	
	2. MSKT Yuz suyaklari			+	+	+	Bir marta	
Eslatma: Agar bemorda birga keladigan kasalliklar aniqlansa, tibbiy muassasalar darajasida mavjud bo'lgan qo'shimcha va takroriy instrumental tashhislash testlari o'tkazilishi mumkin.								
*Shoshilinch stasionar davolanish uchun ma'lumotnoma: (Bu erda ambulator davolanish vaqtida paydo bo'ladigan stasionar davolanish bo'yicha ko'rsatmalar yozilgan) tuman darajasi - O'tkir yallig'lanishagar jarayon diffuz va komorbid bo'lsa, viloyatda yuz-jag' jarrohligi bo'limiga yuboriladi, chunki viloyatda yuz-jag' bo'limi yo'q.; viloyat darajasi va respublika darajasi - O'tkir yallig'lanishagar jarayon diffuz va komorbid bo'lsa, bemor hududiy yuz-jag' jarrohligi bo'limida davolanadi..								
Tashhislash choralari	Tibbiy xizmatlarning nomi	Tez yordam va shoshilinch yordam darajasi va turi bo'yicha					Xizmatlar yoki cheklarning minimal soni	Davolashning davomiyligi
		Ambulator davolash		Stasionar yordam*				
		TTyo/uy	OP/OSHP/KTMP	Tumanlararo shoshilinch tibbiy yordam markazi	Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyat ko'p tarmoqli kattalar shifoxonasi; Yuz-jag jarrohlik bo'limi	Toshkent davlat stomatologiya instituti jag'-jag' jarrohligi kafedrasi		
Boshqa turdagi tekshirishlar	1. Rentgen tekshiruvi	+		+	+	+	Bir marta	Bir kun
	2. UTT	+			+	+	Bir marta	Bir kun
	3. MSKT	+		+	+	+	Bir marta	Bir kun
Eslatma: (ko'rsatmalarga muvofiq)								

(TIBBIY DAVOLA)

Terapevtik choralar (asosiydori)		Tez yordam va shoshilinch yordam darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha kunlik doz	Har bir kurs uchun doza
		Ambulator davolash		Stasionar yordam*				
		TTyo/uy	OP/OSHP/KTMP	Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyat ko'p tarmoqli kattalar shifoxonasi; Yuz-jag jarrohlik bo'limi	Toshkent davlat stomatologiya instituti jag'-jag' jarrohligi kafedrasi			
Dorilar (xalqaro mulkiy bo'lmagan) nomi	Preparatning dozasi va qo'llash usuli							
Amoksitsillin + klavulan kislotasi	Tab. 250-500 mg	+	+	+	+	250-500 mg dan	7500-10000 mg	

	Suspenziya 100 ml (125/5 ml); (250/5 ml) (amoksatsillin miqdori) ichimlik 45-90 mg/kg/sut, 2-3 marta/sut m/obolalar - 50 mg / kg / kun 2 marta.					kuniga 3 marta, 5-6-7 kun.	
Azitromitsin	Tab. 250 mg, 500 mg; 1 tab iching. kuniga 1 marta. 6 oylik bolalar uchun suspenziya 15 ml (100 mg/5 ml) 10 mg/kg kuniga 1 marta.	+	+	+	+	1 tabletka 1 maksimal 3-6 kun	3-6-jadval
Roksibel	Tab. 150 mg Kattalar uchun 1 tabletka. 2 marta ichish. Bolalar 5-8 mg / kg / kun 1 marta.	+	+	+	+	1 tab 2 mahal 5 kun	10 tabletka
(Nyu-York) Ketoprofen	Tabletka 100 mg - kuniga 1-2 marta ichish. 2 ml 50 mg / ml ampulada - p/o, i/n - kuniga 1-2 marta.	+	+	+	+	3 ta qopqoq. 2 ta stol. 1 stol. 1 amper	Og'riqni yo'qotish uchun qisqa vaqt davomida ishlatiladi.
(Nyu-York) Paratsetamol + Diklofenak natriy	Tabletkalar 50-100 mg - Kattalar va 14 yoshdan oshgan bolalar - 1 tabletka. Kuniga 2-3 marta, ovqatdan keyin	+	+	+	+	3 ta stol. 2 ta stol. 1 stol.	Og'riqni yo'qotish uchun qisqa vaqt davomida ishlatiladi.

(Nyu-York)Ibuprofen	200 mg tabletkalar - kuniga 2-3 marta ichish. Suspenziya 100 ml (100 mg/5 ml) Bolalar uchun bir martalik doza 10 mg/kg kuniga 2-3 marta.	+	+	+	+	3 ta stol. 2 ta stol. 1 stol.	Og'riqni yo'qotish uchun qisqa vaqt davomida ishlatiladi.
(Nyu-York)Nimesulid	Tabletka 100 mg, suspenziya 100 mg/2 g, ichish uchun granularlar - ichish uchun - kuniga 2 marta.	+	+	+	+	2 ta supp.	Og'riqni yo'qotish uchun qisqa vaqt davomida ishlatiladi.
Antiseptik eritmalar	Operatsiya xonasini tozalang va og'zingizni yuving.	+	+	+	+	200 ml	Jarrohlik davolash uchun ishlatiladi.

Eslatma:

Terapevtik choralar (qo'shimcha dorilar)		Tez yordam va shoshilinch tibbiy yordam darajasi va turi bo'yicha				O'rtacha kunlik doza	Har bir kurs uchun doza
		Ambulator davolash		Statsionar yordam*			
Dorilar (xalqaro mulkiy bo'lmagan) nomi	Preparatning dozasi va qo'llash usuli	TTyo/uy	OP/OSHP/KTMP				
1. Askorbin kislotasi	Draje 0,05 mg, ovqatdan keyin 1-2 tomchi iching. Kuniga 3-5 marta	+	+	+	+	3 tabletka	Qonni suyultirish va metabolizmni yaxshilash
2. Kaltsiy preparatlari	Tab 1-3 aholi punktlari	+	+	+	+	2-3 tabletka	Yallig'lanishga qarshi, antigistamin, kaltsiy etishmovchiligini bartaraf etish.

Eslatma: Milliy klinik protokollarda Ro'yxatda keltirilgan davolash rejimlari (ushbu asosiy va qo'shimcha dori vositalarining turli kombinatsiyasi) kasallikning og'irligiga va ko'rsatmalarga qarab qo'llaniladi va ushbu protokollarga muvofiq qo'shimcha usullar tavsiya etilishi mumkin;

Ushbu dorilarning yagona dozasi faqat kasallikning ma'lum bir hujumi (epidemiyasi) paytida ambulator yoki statsionar yordam ko'rsatish uchun zarur bo'lgan miqdorda ko'rsatiladi.

(shoshilinch jarrohlik operatsiyasi)

Terapevtik choralar (jarrohlik davolash)	Tez yordam va shoshilinch tibbiy yordam darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator davolash		Statsionar yordam*		
Operatsiya/aralashuv/davolanish nomi	OP/ OSHP	KTMP (agar stomatolog bo'lsa)	Tumanlararo shoshilinch tibbiy yordam markazi	Hududiy shoshilinch tibbiy yordam IIATM filiali	MIAT Respublika tez tibbiy yordam va shoshilinch tibbiy yordam markazi
1. Jag'larni vaqtinchalik yoki doimiy immobilizatsiyasi	Maslahat	+	+	+	+
2. Siniq bo'laklari osteosintezi		-	+	+	+
3. Jarrohlik jarayonini antiseptik eritmalar bilan yuvib tashlang.	+	+	+	+	+
Eslatma: (bu erda operatsiya/aralashuv/protsedura uchun ko'rsatma)					

(OVQATLANISH/DIETA)

Parhez	Tez yordam va shoshilinch tibbiy yordam darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator davolash		Statsionar yordam*		
Diet jadvali va uning davomiyligi	TTyo/ uy	OP/ OSHP/ KTMP	Tumanlararo shoshilinch tibbiy yordam markazi	Hududiy shoshilinch tibbiy yordam IIATM filiali	MIAT Respublika tez tibbiy yordam va shoshilinch tibbiy yordam markazi
1. 2- stol, doimiy.	+	+	+	+	+
Eslatma: (Chiqarish ko'rsatmalari / rejalashtirilgan kasalxonaga o'tkazish bo'yicha ko'rsatmalar to'liq yozilishi kerak.)					

Tibbiy qism qayta ko'rib chiqilgan va qizil rang bilan belgilangan ayrim qo'shimchalar klinik protokol asosida kiritilgan va talablarga javob beradi.